

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Osijeku, u vijeću kojeg čine predsjednica vijeća, sutkinja Krunoslava Dropulić, sudac izvjestitelj o stanju predmeta i član vijeća, Tomislav Šimić, te članica vijeća, sutkinja Štefica Bukvić, u pravnoj stvari tužitelja B. B., OIB: B1, iz A1, kojeg zastupa K. D., odvjetnica u Zagrebu, a nju u žalbenom postupku mijenja V. K., odvjetnik u Zagrebu, na temelju rješenja HOK 9831-23-2 od 18. rujna 2023., protiv tuženika H. T. d.d.-a, OIB: B2, A2, kojeg zastupaju M. R., N. G. R. i I. F., odvjetnici u Odvjetničkom društvu R. i partneri d.o.o., Zagreb, temeljem generalne punomoći Su-278/14, radi utvrđenja, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog radnoga suda u Zagrebu Pr-3366/2019-15 od 4. listopada 2023., u sjednici vijeća 12. prosinca 2024.

p r e s u d i o j e

Preinačuje se presuda Općinskog radnoga suda u Zagrebu Pr-3366/2019-15 od 4. listopada 2023. i sudi:

I. Utvrđuje se da je, po samom Zakonu, tužitelj B. B. iz Osijeka, OIB: B1, A1, s tuženikom H. T. d.d.-om, OIB: B2, A3, sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova radnog mjesta Operater te radni odnos tužitelja kod tuženika nije prestao.

II. Nalaže se tuženiku vratiti tužitelja na rad, na poslove Operatera tehničke podrške privatnim korisnicima, u roku 8 dana.

III. Nalaže se tuženiku u roku 15 dana naknaditi tužitelju parnični trošak prvostupanjskog postupka u iznosu 500,00 €, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 4. listopada 2023. do isplate, po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, te trošak žalbenog postupka u iznosu 149,25 €.

Obrazloženje

Predmet spora:

1. Tužitelj je podnio tužbu radi utvrđenja postojanja radnog odnosa. Navodi da je kod tuženika počeo raditi u rujnu 2017. na radnom mjestu operater i to kao radnik agencije za privremeno zapošljavanje S. F. d.o.o. Tužitelj je kao agencijski radnik radio kod tuženika do 30. travnja 2018., a 1. svibnja 2018. s tuženikom je sklopio prvi ugovor o radu na određeno vrijeme za radno mjesto operater zbog privremenog povećanja obima poslova. Drugi ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen je 1. svibnja 2019., a treći ugovor o radu zaključen je 1. kolovoza 2019. i trajao je do 31. listopada 2019. Iako je u ugovorima o radu kao razlog sklapanja ugovora na određeno vrijeme navedeno privremeno povećanje obima poslova, tužitelj tvrdi da nije postojao objektivan razlog za sklapanje uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, već je tuženik neosnovano s tužiteljem izbjegavao sklopiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Stoga sada tužbom traži utvrditi da je s tuženikom sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova

radnog mjesta Operater te da radni odnos tužitelja kod tuženika nije prestao, kao i naložiti tuženiku vratiti ga na rad, na poslove Operatera tehničke podrške privatnim korisnicima, u roku 8 dana i naknaditi mu troškove postupka.

Odluka prvostupanjskog suda:

2. Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev u cijelosti, navodeći kako među strankama nije sporno da se poslovi radnog mjesta operater, na kojem je radio tužitelj, kontinuirano obavljaju kod tuženika te da postoji stalna potreba tuženika za radnicima na tom radnom mjestu. Prvostupanjski sud je prihvatio tužiteljevu tvrdnju da poslovi navedenog radnog mjesta spadaju u osnovnu djelatnost tuženika kao telekomunikacijskog operatera te da su oni neophodni za poslovanje tuženika.

2.1. Prvostupanjski sud polazi od utvrđenja da tužitelj kod tuženika nije radio duže od tri godine temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme, te da je u svim ugovorima o radu naveden objektivan razlog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme, a to je povećanje opsega poslova, pa da stoga tužiteljevi ugovori o radu na određeno vrijeme nisu sklopljeni protivno čl. 12. Zakona o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19 i 151/22, dalje: ZoR).

2.2. Prvostupanjski sud obrazlaže da su tužiteljevi ugovori o radu prestali istekom roka na koji su sklopljeni, a nakon isteka roka na koji su sklopljeni prvi i drugi ugovor o radu na određeno vrijeme, tužitelj i tuženik su sklopili treći ugovor o radu na određeno vrijeme i tužitelj je prilikom sklapanja posljednjeg ugovora o radu na određeno vrijeme znao do kojeg roka će trajati taj ugovor, na to je pristao i prilikom sklapanja tog ugovora nije tvrdio da ne postoje objektivni razlozi za sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme

2.3. Prvostupanjski sud nadalje zauzima stav da okolnost što se poslovi koje je tužitelj obavljao kod tuženika, kontinuirano obavljaju kod tuženika, ne dokazuje da u vrijeme sklapanja tužiteljevih ugovora o radu na određeno vrijeme, nije došlo do povećanja opsega poslova na tom radnom mjestu. Pitanje je li došlo do povećanja opsega poslova na radnom mjestu operater na kojem je radio tužitelj te pitanje koliko izvršitelja je tuženiku bilo potrebno za obavljanje tih poslova, predstavlja poslovnu odluku tuženika. Prema stavu prvostupanjskog suda, poslodavac je ovlašten samostalno odlučiti koliko radnika mu je potrebno za obavljanje poslova određenog radnog mjesta i u tom smislu ovlašten je sklapati ugovore o radu na određeno i neodređeno vrijeme ovisno o njegovim potrebama, odnosno o opsegu poslova na određenim radnim mjestima.

Žalbeni razlozi i navodi iz odgovora na žalbu:

3. Prvostupanjsku presudu pobija tužitelj.

3.1. Tužitelj navodi kako je prvostupanjski sud očito potpuno izgubio iz vida kako spomenuti članak 12. Zakona o radu u svom prvom stavku izrijeком propisuje kako se ugovor o radu na određeno vrijeme može sklopiti samo iznimno, i to za zasnivanje radnog odnosa čiji je prestanak unaprijed utvrđen kada je zbog objektivnog razloga potreba za obavljanjem posla privremena. Navodi da je prvostupanjski sud derogirao svrhu odredaba čl. 12. Zakona o radu i k tome još poništio vlastitu ulogu u vidu sudske intervencije kada postoji nezakonito postupanje poslodavca i odluku donio po principu „ako piše u ugovoru, nije na sudu da se miješa“. Naime, tužitelj navodi da po logici kakvu ovdje zagovara prvostupanjski sud, za dopuštenost ugovora o radu na određeno vrijeme bilo bi dovoljno u ugovoru samo naznačiti da je razlog „privremeno

povećanje opsega posla“ (iako to u stvarnosti uopće ne odgovara istini) te da uzastopni ugovori ne traju duže od tri godine.

3.2. Dakle, žalitelj ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava iz čl. 356. Zakona o parničnom postupku (NN 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023, dalje: ZPP-a).

3.3. Žalitelj pobija i odluku o troškovima postupka kojim mu je naloženo troškove postupka u iznosu 586,42 € naknaditi tuženiku.

3.4. Predlaže pobijanu presudu preinačiti, a podredno ukinuti i vratiti predmet na novo suđenje.

3.5. U odgovoru na žalbu tuženik u bitnom ističe da poslodavac ima pravo voditi poslovnu politiku i utvrđivati svoje pravo potrebe za radom na pojedinom radnom mjestu te utvrđivati broj radnika koji su mu potrebni za izvršenje određenog opsega posla. S tim u vezi, poslodavac je autonoman u određivanju o tome radi li se o privremenom povećanju opsega posla i koliko je trajanje takvog povećanja. Smatra da o tome ne može odlučivati radnik, a posredno niti sud.

3.6. Ugovor o radu koji je s tužiteljem sklopljen na određeno vrijeme prestao je istekom roka na koji je sklopljen, što znači po sili zakona te tuženik tvrdi da nakon isteka ugovora o radu na određeno vrijeme poslodavac nema nikakvu obvezu s radnikom sklopiti novi ugovor o radu, ni na određeno, a niti na neodređeno vrijeme.

3.7. Tuženik dalje navodi da je odredba čl. 12 st. 1. Zakona o radu, prema kojoj je ključan uvjet za sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme, privremena potreba za određenim poslom, uvedena u Zakon novelom iz 2022. (NN 151/22) i da je stupila na snagu 1. siječnja 2023., pa se u konkretnom slučaju tuženik pogrešno poziva na nju jer se ona ne može primijeniti.

Ocjena drugostupanjskog suda u odnosu na odluku o glavnoj stvari:

4. Čl. 365. st. 2. ZPP-a propisano je da drugostupanjski sud ispituje prvostupanjsku presudu u granicama razloga određenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ovoga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka.

4.1. Čl. 375. st. 1. ZPP-a propisano je da u obrazloženju presude odnosno rješenja drugostupanjski sud treba ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značenja, što je ovaj žalbeni sud i učinio.

4.2. Žalba je osnovana.

4.3. Prvostupanjski sud nije počinio prethodno citirane apsolutno bitne povrede parničnog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

4.4. Međutim, prvostupanjski sud je na pravilno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio materijalno pravo (čl. 356. ZPP-a).

4.5. Prvostupanjski sud pravilno utvrđuje u točki 12. obrazloženja presude da među strankama nije sporno da se poslovi radnog mjesta operater, na kojem je radio tužitelj, kontinuirano obavljaju kod tuženika te da postoji stalna potreba tuženika za radnicima na tom radnom mjestu.

4.5.1. Prvostupanjski sud je također opravdano prihvatio tužiteljevu tvrdnju da poslovi navedenog radnog mjesta spadaju u osnovnu djelatnost tuženika kao telekomunikacijskog operatera te da su oni neophodni za poslovanje tuženika, a koje utvrđenje proizlazi iz iskaza tužitelja, u kojem je tužitelj naveo da su tehničke smetnje stalne, a tužitelj je bio agent za tehničku potporu i javljao se na telefon kad su korisnici zvali u vezi problema koje su imali s uslugama tuženika.

4.6. Čl. 219. st. 1. ZPP-a propisano je da je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze kojima pobija navode i dokaze protivnika.

4.7. Tuženik tužbeni navod tužitelja da se poslovi radnog mjesta operater, na kojem je radio tužitelj, kontinuirano obavljaju kod tuženika te da postoji stalna potreba tuženika za radnicima na tom radnom mjestu, nije pobijao, pa je s pravom prvostupanjski sud zaključio da činjenica navedena pod toč. 4.5. obrazloženja ove odluke nije sporna, kao što je s pravom prihvatio tužiteljevu tvrdnju o stalnosti poslova koje je obavljao kod tuženika i njegov iskaz u tom dijelu.

4.8. Da se doista poslovi radnog mjesta operater, na kojem je radio tužitelj, kontinuirano obavljaju kod tuženika te da postoji stalna potreba tuženika za radnicima na tom radnom mjestu, proizlazi, ne samo iz, među strankama, nesporne činjenice, već i iz činjenice da tuženik uopće tijekom postupka nije predložio dokaz na okolnost da je došlo do stvarnog i privremenog povećanja obujma posla, niti je naveo a ni dokazivao u čemu se to privremeno povećanje posla sastoji, a što je navodio kao formalni razlog ugovora o radu na određeno vrijeme koje je zaključivao s tužiteljem (ugovor od 1. svibnja 2018. - list 13, ugovor o radu od 1. svibnja 2019. - list 15 i treći ugovor kojem je datum nečitak, ali je čl. 2. ugovoreno da radni odnos traje do 31. listopada 2019. - list 17).

4.9. Navedena činjenica kontinuiranog obavljanja poslova radnog mjesta Operater, na kojem je radio tužitelj, nije za tuženika sporna ni tijekom žalbenog stadija, budući da tuženik u odgovoru na žalbu činjenicu trajnosti posla za koje je zaključen ugovor o radu, ne osporava, već je smatra nevažnom za odluku o ishodu parnice.

4.10. Da je ta činjenica pravno irelevantna, tuženik je tvrdio i tijekom prvostupanjskog postupka, oslanjajući se na svoju tezu da nakon isteka ugovora o radu na određeno vrijeme poslodavac nema nikakvu obvezu s radnikom sklopiti novi ugovor o radu, niti na određeno, a niti na neodređeno vrijeme.

4.10.1. Tuženikova je teza da poslodavac ima pravo voditi poslovnu politiku i utvrđivati svoju potrebu za radom na pojedinom radnom mjestu te utvrđivati broj radnika koji su mu potrebni za izvršenje određenog opsega posla.

4.10.2. S tim u vezi, smatra tuženik, da je poslodavac autonoman u određivanju o tome radi li se o privremenom povećanju opsega posla i koliko je trajanje takvog povećanja, te da o tome ne može odlučivati ni radnik, a niti sud.

4.11. Pogrešno smatra tuženik da sud nije ovlašten ispunjavati svoju ustavnu ulogu iz čl. 29. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) i ispitati zakonitost tuženikovog postupanja.

4.12. Dapače, zadaća je suda svaku konkretnu situaciju promatrati u okvirima stvarnog života, zdravorazumski i logično, što je ovaj žalbeni sud i učinio. Ovo posebno kad se ima u vidu da je Republika Hrvatska, na temelju Direktive 99/70/EZ - Okvirnog sporazuma o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP (sindikati) i koji izvori prava Republiku Hrvatsku

obvezuju od 1. srpnja 2013., kada je postala članica Europske unije, u ZoR uvela objektivne razloge kojima se opravdava zaključivanje ugovora o radu na određeno vrijeme, budući da se Direktivom, odnosno Okvirnim sporazumom o radu na određeno vrijeme utvrđuju minimalni zahtjevi u vezi s radom na određeno vrijeme kako bi se osiguralo jednako postupanje s radnicima i kako bi se spriječila zlouporaba koja proizlazi iz primjene uzastopnih ugovora o radu.

4.12.1. Direktiva u točki 7. Okvirnog Sporazuma naglašava da se zlouporabe ugovora o radu na određeno vrijeme mogu spriječiti samo propisivanjem objektivnih razloga korištenja ugovora o radu na određeno vrijeme.

4.13. Upravo u cilju sprječavanja zlouporabe zaključivanja ugovora o radu na određeno vrijeme, zakonodavac je, implementirajući navedenu Direktivu u ZoR, u domaći zakon (ZoR) unio objektivne razloge zbog kojih se ugovor o radu može zaključiti na određeno vrijeme, propisujući sankciju za kršenje zakona od strane poslodavca u vidu presumpcije o zaključenju ugovora o radu na neodređeno vrijeme.

4.13.1. Navedeni ZoR stupio je na snagu 7. kolovoza 2014.

4.14. U vezi s prethodno navedenim, odgovarajući na prigovor tuženika naveden pod toč. 3.7., treba reći da se tužitelj uopće ne poziva na primjenu zakonske odredbe iz čl. 12. st. 1. Zakona o radu koja je u taj zakon unesena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 151/22, dalje: ZIDZoR/22) i koja je stupila na snagu 1. siječnja 2023.

4.15. Pravnu osnovu ovog spora i mjerodavno pravo čine odredbe iz čl. 11. st. 1. i čl. 12. st. 1. i 2., te čl. 12. st. 7. ZoR-a i koje odredbe čl. 12. ZoR-a nisu mijenjane sve do donošenja ZIDZoR/22.

4.15.1. Čl. 11. st. 1. ZoR-a propisano je da se ugovor o radu sklapa na neodređeno vrijeme, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

4.15.2. Prema čl. 12. st. 1. ZoR-a, ugovor o radu može se iznimno sklopiti na određeno vrijeme, za zasnivanje radnog odnosa čiji je prestanak unaprijed utvrđen rokom, izvršenjem određenog posla ili nastupanjem određenog događaja. Prema st. 2. tog članka, poslodavac s istim radnikom smije sklopiti uzastopni ugovor o radu na određeno vrijeme samo ako za to postoji objektivni razlog koji se u tom ugovoru ili u pisanoj potvrdi o sklopljenom ugovoru o radu iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona mora navesti. I konačno, prema st. 7. čl. 12. ZoR-a, ako je ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen protivno odredbama ovoga Zakona ili ako radnik nastavi raditi kod poslodavca i nakon isteka vremena za koje je ugovor sklopljen, smatra se da je sklopljen na neodređeno vrijeme.

4.16. Dakle, drugostupanjski sud smatra da je za ishod ovog spora upravo pravno relevantno to što se poslovi koje je obavljao tužitelj i s kojim je tuženik zaključio tri uzastopna ugovora o radu na određeno vrijeme, kod tuženika obavljaju kontinuirano, kako je to ispravno zaključio prvostupanjski sud i koju činjenicu tuženik uopće ne osporava.

4.17. Drugostupanjski sud primjećuje da je sklapanje ugovora o radu na neodređeno vrijeme pravilo, a sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme predstavlja iznimku za koju se veže ispunjavanje strogo propisanog zakonskog uvjeta.

4.17.1. Drugim riječima, radni odnos na određeno vrijeme može se zasnovati ako je prestanak tog radnog odnosa unaprijed utvrđen rokom, izvršenjem određenog posla ili nastupanjem određenog događaja, o čemu se nije radilo u konkretnom slučaju, budući da se, kako to pravilno utvrđuje i prvostupanjski sud, poslovi radnog mjesta operater, na kojem je radio tužitelj,

kontinuirano obavljaju kod tuženika te postoji stalna potreba tuženika za radnicima na tom radnom mjestu.

4.18. Tuženik je u sva tri ugovora o radu koja je zaključio s tužiteljem naveo u čl. 2. tih ugovora da poslodavac i radnik sklapaju Ugovor o radu na određeno vrijeme zbog „privremenog povećanja obima poslova“, uopće u ugovorima ne konkretizirajući poslove čiji je obujam privremeno povećan.

4.19. Pritom nije dovoljno u ugovoru samo navesti razlog zaključenja ugovora o radu na određeno vrijeme, već, sukladno čl. 12. st. 2. ZoR-a, taj razlog mora biti objektivan, a to znači da mora stvarno postojati, jer je samo u tom slučaju dopušteno poslodavcu odstupiti od pravila iz čl. 11. st. 1. ZoR-a (zaključenje ugovora o radu na neodređeno vrijeme) i s radnikom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme.

4.20. Kako je to prethodno istaknuto, tuženik tijekom postupka nije dokazivao postojanje objektivnog razloga za zaključenje ugovora o radu na određeno vrijeme, odnosno da je došlo do stvarnog povećanja opsega poslova kako je to utvrdio u čl. 2. tri ugovora o radu koja je uzastopno zaključio s tužiteljem, niti koji su to poslovi, čiji se opseg privremeno povećao, pogrešno smatrajući, kao i prvostupanjski sud, da je ovlast isključivo poslodavca donijeti zaključak o tome, koji prema stavu tuženika, ne može biti ni predmetom ispitivanja u sudskom postupku.

4.21. Da je tuženik dužan dokazati da njegov razlog „privremenog povećanja opsega poslova“ zbog kojeg je s tužiteljem zaključio ugovor o radu na određeno vrijeme, nije fiktivan (od lat. fictus = izmišljen, izmaštani, nepostojeći, prividan, tobožnji, lažan, varav, nestvaran), već stvaran i objektivan, proizlazi i iz revizijske odluke VSRH Revr-134/2017-2 od 13. lipnja 2017. kojom je VSRH odbio reviziju tuženog poslodavca, potvrdivši stav Županijskog suda u Bjelovaru izražen u drugostupanjskoj odluci Gž R-266/2016-2 od 15. rujna 2016., koji je utvrdio da tuženik nije dokazao da je došlo do povećanja obima poslova u razdoblju u kojem je s tužiteljicom sklapao uzastopne ugovore o radu i da je stoga tuženik s tužiteljicom sklapao ugovore o radu na određeno vrijeme protivno zakonu, što za posljedicu ima presumpciju da je zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

4.22. Kako tuženik tijekom postupka nije osporio tvrdnju tužitelja da se kod tuženika kontinuirano obavljaju poslovi radnog mjesta operatera, koje je obavljao tužitelj, te da ti poslovi spadaju u osnovnu djelatnost tuženika kao telekomunikacijskog operatera i neophodni su za poslovanje tuženika, niti je dokazivao suprotno, pravilno je utvrdio prvostupanjski sud da kod tuženika postoji kontinuirana potreba za obavljanjem poslova koje je obavljao tužitelj.

4.23. Budući da je kontinuitet poslova koji se obavlja kod tuženika na radnom mjestu operatera suprotan iznimci iz čl. 12. st. 1. ZoR-a, prema kojoj je dopušteno zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, samo ako je njegov prestanak unaprijed utvrđen rokom, izvršenjem određenog posla ili nastupanjem određenog događaja, ali i suprotan čl. 12. st. 2. ZoR-a, koji propis zahtijeva postojanje objektivnog razloga za zaključenje ugovora o radu na određeno vrijeme, drugostupanjski sud je zaključio da je prvostupanjski sud na pravilno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio materijalno pravo, slijedom čega je, primjenom čl. 373. toč. 3. ZPP-a, preinačio prvostupanjsku presudu.

4.24. Navedena odluka ovog žalbenog suda u skladu je i s pravnim shvaćanjem VSRH izraženog u revizijskoj odluci Revr-815/2012-4 od 12. veljače 2013. koji je utvrdio da kod tuženika nije bilo privremenog povećanja opsega posla, slijedom čega nije postojao objektivni razlog koji bi potvrdio iznimno sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme, pa je pravilno primijenjeno

materijalno pravo kada su nižestupanjski sudovi ocijenili da je ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen protivno odredbama Zakona o radu, zbog čega se smatra da je sklopljen na neodređeno vrijeme.

4.25. Drugostupanjski sud je utvrdio da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo i kad je svoju odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva utemeljio na utvrđenju da tužitelj nije radio kod tuženika duže od tri godine temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme, pa kako je, zbog pogrešnog pravnog pristupa, prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo, odluka prvostupanjskog suda je, s obzirom da žalbeni sud po službenoj dužnosti pazi na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 365. st. 2. ZPP-a), primjenom čl. 373. toč. 3. ZPP-a, preinačena i iz ovog razloga, budući da je tužitelj svoju tužbu utemeljio na tvrdnji da je poslodavac s njim zaključivao uzastopne ugovore o radu suprotno čl. 12. st. 1. i čl. 12. st. 2. ZoR-a, dakle jer nije postojao objektivni razlog da se primjeni iznimka i zaključi ugovor o radu na određeno vrijeme, a ne na tvrdnji da je nastavio raditi kod poslodavca i nakon sklapanja uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju duljem od tri godine, što predstavlja posebnu i samostalnu osnovu za utvrđivanje postojanja radnog odnosa na neodređeno vrijeme.

4.26. U konkretnom slučaju, ovaj žalbeni sud je utvrdio da je poslodavac prekršio čl. 12. st. 1. i čl. 12. st. 2. ZOR-a, jer je ugovor o radu na određeno vrijeme sklopio s tužiteljem protivno tim odredbama, te protivno čl. 5. Okvirnog sporazuma o radu na određeno vrijeme Direktive 99/70/EZ, koja odredba ima za cilj spriječiti zlouporabe zaključivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme uvođenjem objektivnih kriterija kada je to dopušteno (i koji su navedeni u čl. 12. st. 1. u vezi čl. 12. st. 2. ZoR-a), što za posljedicu ima presumpciju iz čl. 12. st. 7. ZoR-a, odnosno presumpciju da je sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, slijedom čega je presudom žalbenog suda udovoljeno zahtjevu tužitelja, kojim je utvrđeno da je s tuženikom, po samom zakonu, sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme, posljedica čega je i utvrđenje da tužiteljev radni odnos kod tuženika nije prestao (istekom trećeg ugovora o radu zaključenog na određeno vrijeme), a što i temeljem analogne primjene čl. 124. st. 1. ZoR-a ima za posljedicu nalog poslodavcu tužitelja vratiti na rad kod tuženika, na poslove operatera tehničke podrške privatnim korisnicima.

4.27. Žalbeni sud je prihvatio pravni stav tuženika koji je na ročištu kod prvostupanjskog suda 17. studenoga 2021. predlagao zaključenje glavne rasprave, smatrajući da ovaj spor predstavlja spor o primjeni prava (spor o pravnom pitanju), kao i stav koji je tuženik ponovio u odgovoru na žalbu - da druge dokaze u postupku nije trebalo izvoditi i da je pravilna odluka prvostupanjskog suda kojom je odbio dokazne prijedloge stranaka (dokazni prijedlog tuženika za saslušanjem S. M. na okolnost sklapanja ugovora o radu s tužiteljem i potrebe za radom operatera, te dokazni prijedlog tužitelja za saslušanjem svjedoka V. V. i M. S. na okolnost rotiranja zaposlenika na određeno vrijeme i trajne potrebe za radnicima - operaterima), čime je tuženik i u odgovoru na žalbu potvrdio zaključak prvostupanjskog suda da kod tuženika postoji potreba za stalnim i kontinuiranim obavljanjem poslova koje je obavljao tužitelj, pa je imajući u vidu sve navedeno, primjenom čl. 373. toč. 3. ZPP-a, u vezi čl. 373.a. st. 1. toč. 1. ZPP-a i čl. 366. st. 1. ZPP-a, drugostupanjski sud presudio kao u izreci.

Ocjena drugostupanjskog suda u odnosu na odluku o troškovima postupka:

5. S obzirom da je žalbeni sud preinačio prvostupanjsku presudu, imajući u vidu da je u sporu u cijelosti uspio tužitelj, naloženo je tuženiku, primjenom čl. 154. st. 1. ZPP-a u vezi Tbr. 7. toč. 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN 138/2023, dalje: Tarifa), imajući u vidu da je tužitelj umjesto 500 €, uvećano za PDV, tražio jednokratnu nagradu u iznosu 400 €,

uvećano za PDV, u roku 15 dana naknaditi tužitelju troškove parničnog prvostupanjskog postupka u ukupnom iznosu 500 €, kao i trošak sastava žalbe protiv prvostupanjske presude u iznosu od zatraženih 149,25 € (s PDV-om) umjesto 250,00 koliko bi mu (s PDV-om) pripalo na temelju Tbr. 10. toč. 2. Tarife.

5.1. Tužitelju je dosuđena zatezna kamata na troškove prvostupanjskog parničnog postupka, primjenom čl. 151. st. 3. ZPP-a u vezi čl. 29. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23), dok mu nije dosuđena zatezna kamata na trošak žalbenog postupka, budući je nije tražio. Trošak sudske pristojbe na žalbu nije dosuđen, budući da je prema čl. 11. st. 1. toč. 3. Zakona o sudskim pristojbama (NN 118/18, 51/23) tužitelj oslobođen plaćanja pristojbe u ovom sporu.

U Osijeku 12. prosinca 2024.

Predsjednica vijeća:

sutkinja

Krunoslava Dropulić